

М 19.555

3

ი. გრიშაძე
(1844—1915)

გამეზუპი პარჯიშობა

ვიოლინოსათვის

.....

ი. გრიშაძე
(1844—1915)

УПРАЖНЕНИЯ В ГАММАХ

Для скрипки

.....

საბარტველთა სსრ მუსიკალური ფონდი
თბილისი
Музыкальный фонд Грузинской ССР
19 Тбилиси 52

ი. გრჯიშელი
(1844—1915)

გამეზუპი პარჯიშობა

ვიოლინოსათვის

.....

И. ГРЖИМАЛИ
(1844—1915)

УПРАЖНЕНИЯ В ГАММАХ

Для скрипки

.....

საქართველოს სსრ მუსიკალური ფონდი
თბილისი
Музыкальный фонд Грузинской ССР
19 Тбилиси 52

გამეზუნი პარკიშოლა

ვიოლანოსათვის

УПРАЖНЕНИЯ В ГАММАХ

Для скрипки

ქართული
ბიზლიროთქს

გამეზუნი და ჟღერად; ხემა იცვლებოდეს უპაუზოდ
Протяжно и широким звуком; менять смычок без пауз

ი. გრემალი

И. Гржимали

C dur. Moderato.

როგორც ზემოთ არის ნაჩვენები
Как указано выше

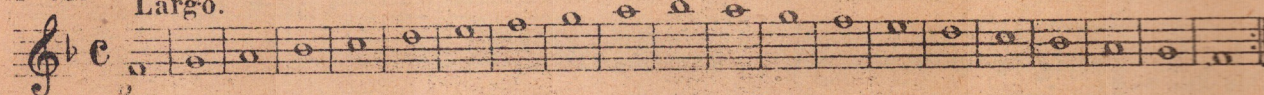
a moll. Moderato.

Piano უნდა ჟღერდეს სუსტად, მხოლოდ გარკვევით
Piano должно звучать слабо, но ясно

F dur

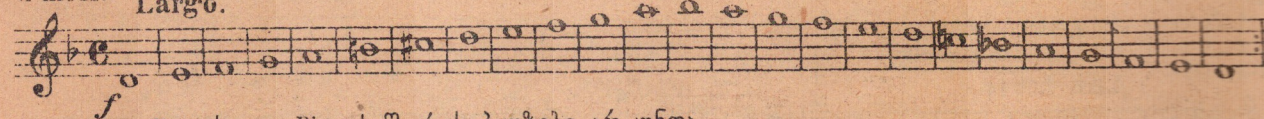
Largo.

ერთნაირი Forte ბოლომდე. ბგერა ძლიერი, მაგრამ არა დაძაბული
Одинаковое Forte до конца. Звук сильный, но не напряженный

d moll.

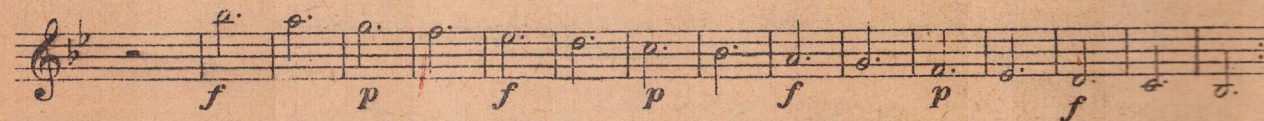
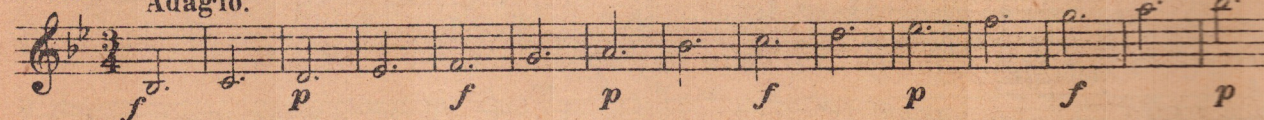
Largo.

Forte-სა და Piano-ს შორის პაუზები არ უნდა
Между Forte и Piano не делать паузы

B dur.

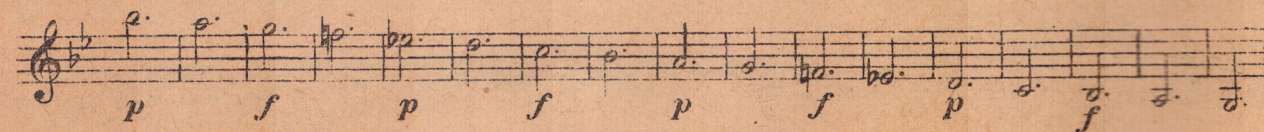
Adagio.

როგორც ზემოთ არის ნაჩვენები
Как указано выше

g moll.

Adagio.

მახვილი უნდა იყოს ერთნაირი ხემის როგორც ზემოთ, ისე ქვემოთ ხმარებისას
Ударения должны быть одинаковы, как при смычке вверх так и при смычке вниз

Es dur.

Andante.

როგორც ზემოთ არის მითითებული
Как указано выше

c moll.

Andante.

(დათვლილი იქნას 2-ზე) მეოთხედი ნოტები დაიკვრას მსუბუქად და მოკლედ. თითქმის როგორც მერვედები
(считать на 2) Четвертные ноты играть легко и коротко, почти как восьмушки

As dur.

Alla breve.

როგორც ზემოთ არის მითითებული
Как указано выше

f moll.

Alla breve.

მეოთხედი ნოტები დაიკვრას როგორც მერვედები
Четвертные ноты играть как восьмушки

Des dur.

Alla breve.

როგორც ნაჩვენებია ზემოთ
Как указано выше

b moll.

Alla breve.

ფართო და სწორი ხმოვანება
Широкий и ровный звук

Ges dur.

Andante.

რამდენადაც შეიძლება სუსტად; ხემი მსუბუქად ეჭირათ ხელში
Как можно слабее; смычок держать легко в руке

es moll.

Andante.

მეოთხედი ნოტები მოკლედ და მახვილები უფრო მკვეთრად

Fis dur.

Четвертные ноты коротко, ударения делать яснее

Allegro moderato.

როგორც ზემოთ არის მითითებული
Как указано выше

dis moll. **Allegro moderato.**

D-du

Tempo giusto.

h-moll

Commoio.

G-aur

Moderato.

e-moll *mf*

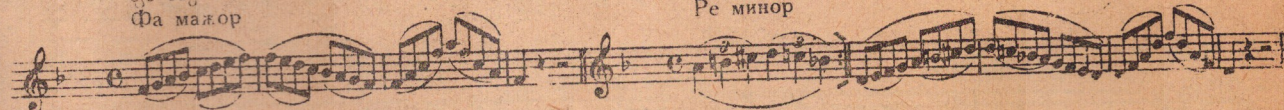
mf გამეზის შესწავლა თავდაპირველად
საქიროა Legato-თი და შემდეგ კი თითოეული
გამის ქვეშ აღნიშნული შტრიხებით.

მინორული გამეზის მე-6 და მე-7 საფე-
ხურის ინტონაცია მომზადებული უნდა იქნეს
თითების წინასწარ გავარჯიშებით.

დო მავორი
До мажор

ფა მავორი
Фа мажор

სი ბემოლ მავორი
Си бемоль мажор

მი ბემოლ მავორი
Ми бемоль мажор

ლა ბემოლ მავორი
Ла бемоль мажор

რე ბემოლ მავორი
Ре бемоль мажор

Эти гаммы сначала должно учить Legato,
а потом уже штрихами обозначенными под
каждой гаммой.

Интонация 6-й и 7-й ступени минорных
гамм подготавливается предварительно неболь-
шими упражнениями для пальцев.

ლა მინორი
Ла минор

რე მინორი
Ре минор

სოლ მინორი
Соль минор

ლა მინორი
До минор

ფა მინორი
Фа минор

სი ბემოლ მინორი
Си бемоль минор

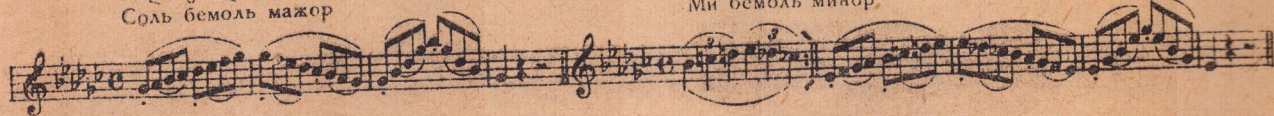

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

სოლ ბემოლ მაჟორი
Соль бемоль мажор

მი ბემოლ მიწორი
Ми бемоль минор

ფა დიეზ მაჟორი
Фа диэз мажор

რე დიეზ მიწორი
Ре диэз минор

სი მაჟორი
Си мажор

სოლ დიეზ მიწორი
Соль диэз минор

მი მაჟორი
Ми мажор

დო დიეზ მიწორი
До диэз минор

ლა მაჟორი
Ля мажор

ფა დიეზ მიწორი
Фа диэз минор

რე მაჟორი
Ре мажор

სი მიწორი
Си минор

სოლ მაჟორი
Соль мажор

მი მიწორი
Ми минор

მაჟორული და მიწორული გაშების 1-ლ
პოზიციაში შესწავლისას საჭიროა ხელმძღვა-
ნელობა წინა ნომრებში ნახსენები მითითე-
ბებით

Мажорные и минорные гаммы в 1-ой
позиции, при изучении руководствоваться
указаниями предшествовавших номеров

Handwritten musical notation on ten staves. The notation is in a single melodic line, likely for a vocal or instrumental part. The key signature is B-flat major (two flats). The time signature is common time (C). The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and accidentals. There are some handwritten annotations in parentheses above certain notes, such as (b) and (b)(b). The page is numbered 8 in the top left corner.

საქართველოს
ხალხური მუსიკის
სამეცნიერო ცენტრი

Handwritten musical score on ten staves, featuring complex rhythmic patterns and melodic lines. The notation includes various note values, rests, and dynamic markings. The key signature is D major (two sharps). The time signature is 3/4. The score is written in a cursive, handwritten style.

Staff 1: D major , $\frac{3}{4}$ time. Melody with eighth and sixteenth notes.

Staff 2: D major , $\frac{3}{4}$ time. Melody with eighth and sixteenth notes.

Staff 3: D major , $\frac{3}{4}$ time. Melody with eighth and sixteenth notes.

Staff 4: D major , $\frac{3}{4}$ time. Melody with eighth and sixteenth notes.

Staff 5: D major , $\frac{3}{4}$ time. Melody with eighth and sixteenth notes.

Staff 6: D major , $\frac{3}{4}$ time. Melody with eighth and sixteenth notes.

Staff 7: D major , $\frac{3}{4}$ time. Melody with eighth and sixteenth notes.

Staff 8: D major , $\frac{3}{4}$ time. Melody with eighth and sixteenth notes.

Staff 9: D major , $\frac{3}{4}$ time. Melody with eighth and sixteenth notes.

Staff 10: D major , $\frac{3}{4}$ time. Melody with eighth and sixteenth notes.

მაჟორული გამების პირველი თითოთ დაწყება
 Мажорные гаммы, начиная первым пальцем

გამები პოზიციების შეუცვლელად

Гаммы без перемены позиций

1-ლი პოზიცია

1-я позиция

მე-2 პოზ.

2-я поз.

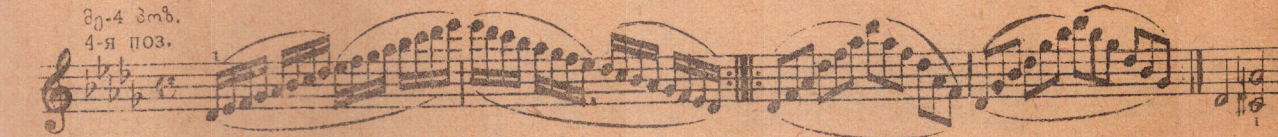
მე-3 პოზ.

3-я поз.

მე-4 პოზ.

4-я поз.

მე-5 პოზ.

5-я поз.

მე-6 პოზ.

6-я поз.

№ 2.

მინორული გაშვების პირველი თითით დაწყება
Минорные гаммы, начиная первым пальцем

მხვედრი გამოიყოს მკაფიოდ. პირველი ოთხი
შტრიხი ხეშის ნახევრით

Яснее выделять ударения. Первые четыре
штриха половиною смычка

1-ლი პოზიცია
1-я позиция

მე-2 პოზ.
2-я поз.

ხეშის ბოლოთი, ძალიან მოკლედ და მშრალად
შეშვით
Отбивая

Концом смычка, очень коротко и сухо

პირველი ნოტი ცოცხლად და მოკლედ
მე-3 პოზ.
3-я поз.

Первую ноту давать живо и коротко

ხეშის ნახევრით და მე-3 ნოტის შემდეგ პატარა
პაუზა; უკანასკნელი ნოტი შესრულდეს მოკლედ

Половиною смычка и после 3-й ноты маленькая
пауза; короче отрывать последнюю ноту

ცოცხლად
მე-4 პოზ.
4-я поз.

Живой характер штриха

მე-5 პოზ.
5-я поз.

მანჯილები გამოიყოს მკაფიოდ. ცოცხლად

Яснее выделить ударения. Оживленно

მე-6 პოზ.
6-я поз.

შუაგულთ. პოლოტი.
Срединной. Концом

შტრეკიანი ნოტი. წყვეტილად
Ноту с точкой отрывисто

მე-7 პოზ.
7-я поз.

№ 3.

მაჟორული გამგების მეორე თითით დაწყება
Мажорные гаммы, начиная вторым пальцем

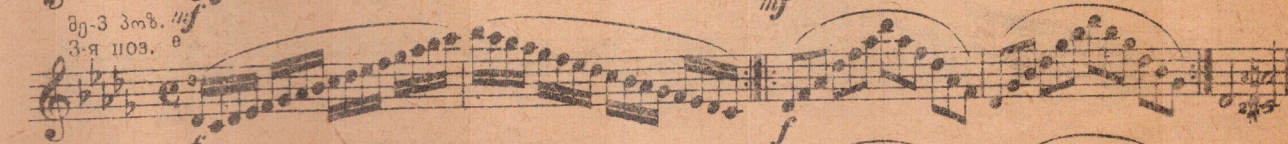
1-ლი პოზიცია
1-я позиция

მე-2 პოზ.
2-я поз.

მე-3 პოზ.
3-я поз.

მე-4 პოზ.
4-я поз.

მე-5 პოზ.
5-я поз.

მე-6 პოზ.
6-я поз.

მე-7 პოზ.
7-я поз.

№ 4.

მინორული გამეზბის მეორე თითით დაწყება
Минорные гаммы, начиная вторым пальцем
Мягко, на грифе

რბილად, გრიფზე
წყვეტილად
Отрывисто

ხეშის შუა ადგილით; საკმაო სიჩქარით
შებუნავი ხეშით
Отскакивающим смычком.

Сережиной смычка; довольно скоро

მე-2 პოზ. შუაგულით. ბოლოთი.
2-я поз. Сережиной. Концом

მე-2 პოზ. ბოლოთი
2-я поз. Концом

ძალიან მსუბუქი სტაკატო

Очень легкое стаккато

მე-3 პოზ. შუაგულით
3-я поз. Серединой

რიტმი აღნიშნული უნდა იქნეს მკაფიოდ და
ნოტები დაუკრან მოკლედ

Ритм обозначать ясно и все ноты играть
коротко

მე-4 პოზ.
4-я поз.

ბოლოთი
Концом

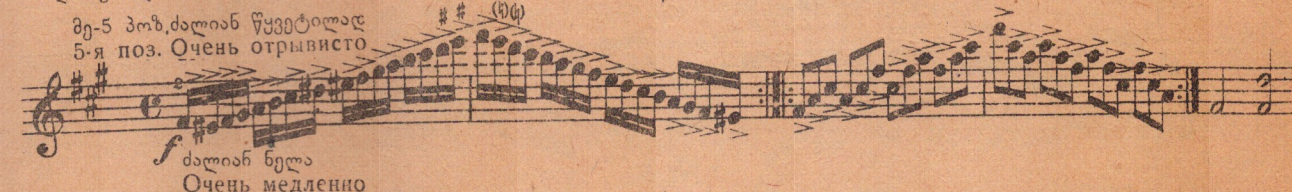
მე-5 პოზ. ბოლოთი
5-я поз. Концом

ითოთოეული ნოტი შესრულდეს მთელი ხეშით სათანა-
დო გრძელობის დაცვით

Каждую ноту выдерживать и брать почти всем
смычком

მე-5 პოზ. ძალიან წვეტილად
5-я поз. Очень отрывисто

ძალიან ნელა
Очень медленно

როცა crescendo-ს ახრულებენ, ხეში უნდა გააგრძელონ

Делая crescendo, следует смычок удлинять

მე-6 პოზ. ხეშის შუაგულით
6-я поз. Серединой смычка

წერტილებიანი ნოტები დაუკრან მოკლედ

Ноты с точками играть коротко

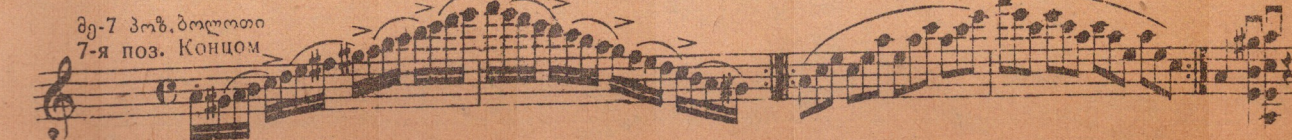
მე-7 პოზ. ბოლოთი
7-я поз. Концом

შახვილები გამოიყოს მკაფიოდ. ცოცხლად

Ударения выделять яснее. Оживленно

მე-7 პოზ. ბოლოთი
7-я поз. Концом

ეროვნული
კონსერვატორია

№5.

მაჟორული გამეზბის მესამე თითოთ დაწყება. ვარჯიში Staccato-თი
Мажорные гаммы, начиная третьим пальцем. Упражнение в Staccato

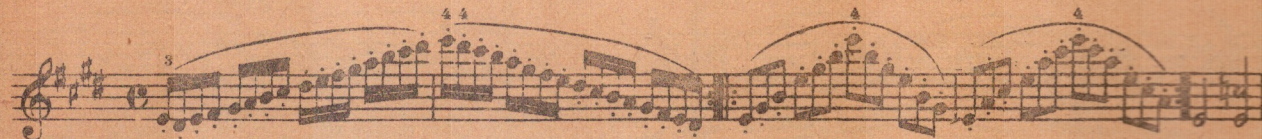
1-ლი პოზიცია
1-я позиция

მე-2 პოზ.
2-я поз.

მე-3 პოზ.
3-я поз.

მე-4 პოზ.
4-я поз.

მე-5 პოზ.
5-я поз.

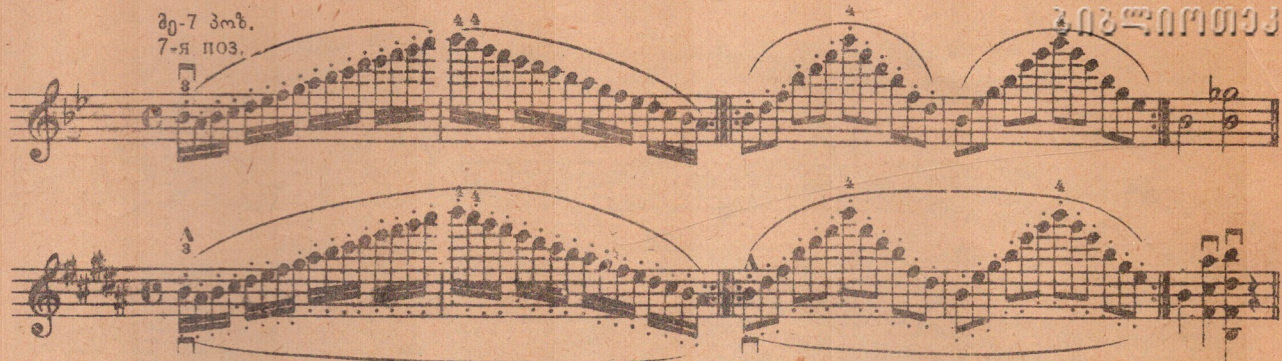

მე-6 პოზ.
6-я поз.

მე-7 პოზ.
7-я поз.

№ 6

Гаммы и ходы терциями на одной струне, для упражнения в перемене позиций.

გამები და ტერციებით მოძრაობა ერთსიმეზე ვარჯიშობისათვის, პოზიციების შეცვლის დროს.
სიშლელზე მარცხენა ხელში, ცერის დიდ მოძრაობასთან ერთად. პოზიციის გარკვეულად შეცვლა.

Легкость в левой руке при величайшей подвижности большого пальца. Отчетливая перемена позиций.

№1. 1-ლი, მე-3 და მე-5 პოზიციების შეცვლა

№2.

Смена 1-й, 3-й и 5-й позиций

№3.

№4.

მე-2, მე-4 და მე-6 პოზიციების შეცვლა

Смена 2-й, 4-й и 6-й позиций

№1.

№2.

IV^{te}

III^{te}

II^{te}

I^{te}

№3.

№4.

IV^{te}

III^{te}

II^{te}

I^{te}

გეორგიული
კონსერვატორია

მე-3, მე-5 და მე-7 პოზიციების ზეცვლა

Смена 3-й, 5-й и 7-й позиций

№ 1. **№ 2.**

IV te

III te

II te

I te

№ 1. **№ 2.** **№ 3.**

IV te

III te

II te

I te

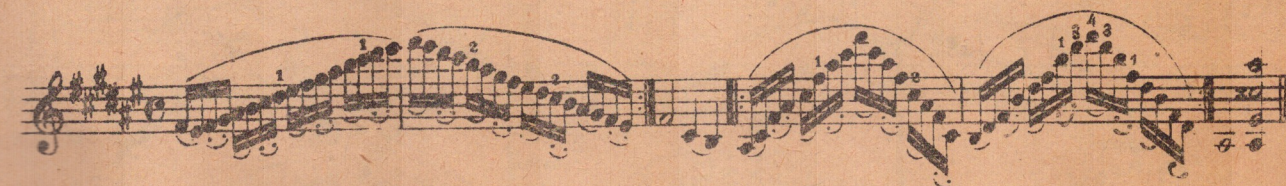
ორაკტავიანი მაჟორული და მინორული ვამები და სამხმოვანება პოზიციების შეცვლით
Двухоктавные мажорные и минорные гаммы и трезвучия со сменой позиции

მეცნიერული
განხილვისათვის

The musical score consists of seven staves, each containing two-octave major and minor scales and triads. The scales are marked with fingerings (1-5) and slurs. The triads are marked with 'II 4me', 'III 4me', and 'III 5me'. The scales are marked with 'detache' and 'martelle'.

*1 თითოეული გამა შესწავლილი უნდა იქნეს ჯერ legato-ით და მხოლოდ შემდეგ გამების ქვეშ აღნიშნული შტრიხებისა და ელფერის დაცვით

Каждая из этих гамм должна быть выучена сначала legato и только потом с соблюдением штрихов и оттенков, обозначенных под гаммами

Handwritten musical score on ten staves, featuring complex rhythmic patterns, fingerings, and dynamic markings.

The score is written in treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#). The time signature is 2/4.

Key features include:

- Staff 1:** Starts with a treble clef and a key signature of two sharps. The first measure is marked with a fermata and a tempo marking of *Andante*. The piece begins with a series of eighth notes, followed by a series of sixteenth notes, and then a series of eighth notes. The first measure is marked with a fermata and a tempo marking of *Andante*.
- Staff 2:** Continues the melodic line with various fingerings and slurs.
- Staff 3:** Includes a tempo marking of *Andante* and a key signature change to one sharp (F#).
- Staff 4:** Features a tempo marking of *pp* (pianissimo) and a key signature change to one sharp (F#).
- Staff 5:** Includes a tempo marking of *pp* and a key signature change to one sharp (F#).
- Staff 6:** Features a tempo marking of *f* (forte) and a key signature change to one sharp (F#).
- Staff 7:** Includes a tempo marking of *f* and a key signature change to one sharp (F#).
- Staff 8:** Features a tempo marking of *f* and a key signature change to one sharp (F#).
- Staff 9:** Includes a tempo marking of *f* and a key signature change to one sharp (F#).
- Staff 10:** Ends with a tempo marking of *f* and a key signature change to one sharp (F#).

№ 8.

ვარჯიზობა ერთ სიმზე პოზიციების შემდგომი ცვლების დროს
Упражнение на одной струне в дальнейших сменах позиций

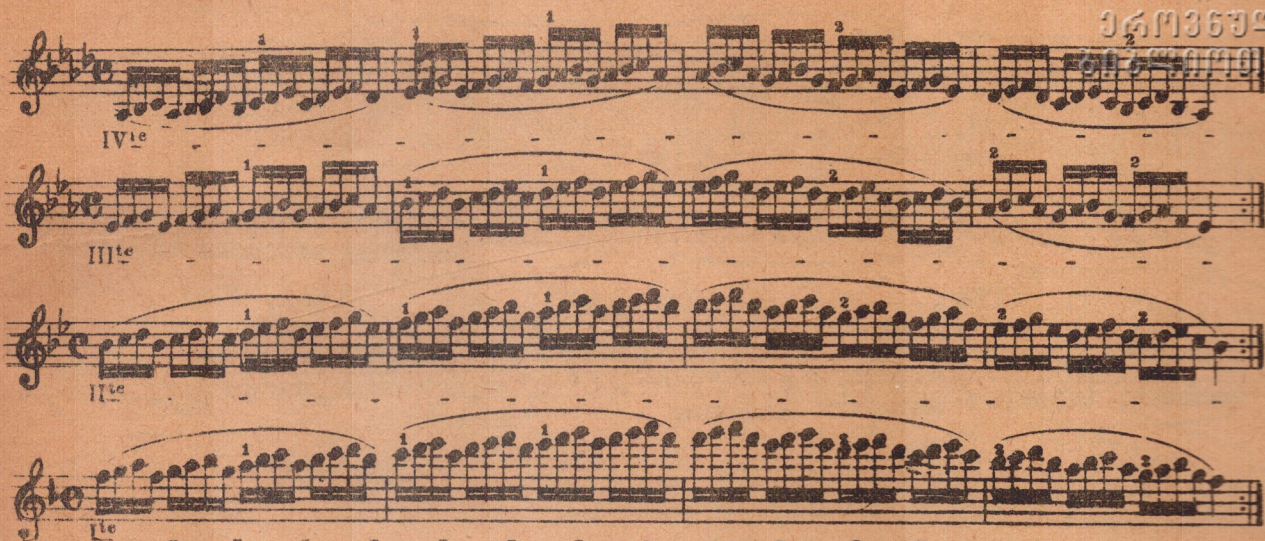
1-ლი პოზიციის შეერთება მე-3, მე-5 და მე-7-სთან
Соединение 1-й позиций с 3-й, 5-й и 7-й

შენ. ეს ვარჯიზობა დასწავლილი უნდა იქნეს ნელა, თანდათანობით მიყვანილი Allegro vivace-მდე. არამკაფიო ინტონაცია და თითების მოძრაობაში უსწორობა აიძულებს მოსწავლეს დაუბრუნდეს უფრო ნელ ტემპს.

Прим. Эти упражнения следует разучивать медленно и довести их мало по малу до Allegro vivace. Нечистая интонация и неровность в движении пальцев заставит учащегося возвращаться к более медленному темпу.

ქართული
მუსიკის
კონსერვატორია

შემდეგი ვარჯიშობა უნდა შეისწავლოს დანარჩენ სამ სიმზე ზემოთ მითითებული სერებით
Следующие упражнения следует учить по указанному выше способу на остальных трех струнах

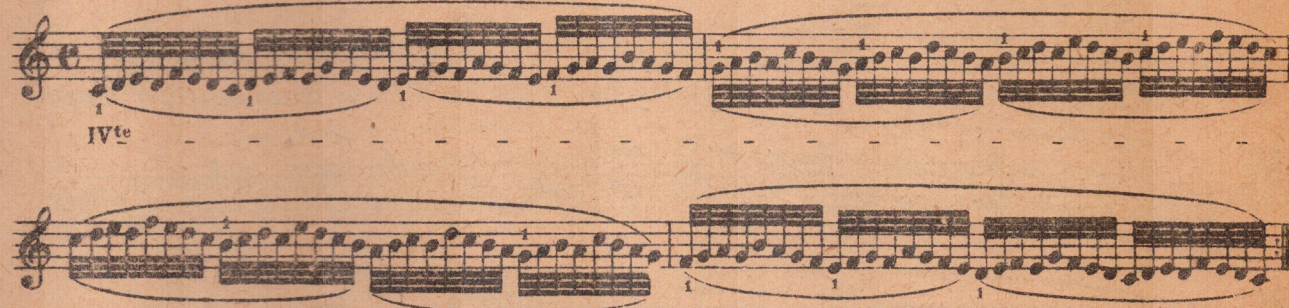
მე-2, მე-4, მე-6, მე-8 პოზიციების შეერთება
Соединение 2-й, 4-й, 6-й, 8-й позиций

მე-3, მე-5, მე-7 და მე-9 პოზიციების შეერთება
Соединение 3-й, 5-й 7-й и 9-й позиций

მე-3, მე-4, მე-5, მე-6, მე-7, მე-8, მე-9 და მე-10 პოზიციების შეერთება
Соединение 3-, 4-й, 5-й, 6-й, 7-й, 8-й, 9-й, и 10-й позиций

№ 9.

თითის შეცვლა ერთსა და იმავე ბგერაზე
Подмена пальца на одном и том же звуке

ეს ვარჯიშობა, ისე, როგორც ზემოთ მოყვანილი უნდა დაუკრან ყველა ოთხ სიმზე
Эти упражнения, как и предшествующие, следует играть на всех 4-х струнах

შენ, ეს ვარჯიში არ უნდა იქნეს უყურადღებოდ
მარჯვენადი. თითქმის ის უმნიშვნელო იყოს; მისი სა-
გებლობა სწორედ იმაში მდგომარეობს, რომ ერთი თი-
თი მუდგონი შეიცვლება.

Прим. Не следует оставлять без внимания
это упражнение вследствие его кажущейся не-
значительности; польза его заключается именно
в подмене одного пальца следующим.

№ 10

სამოქტავიანი გამები უნდა დაუკრან ყველა ტემპში, დაწყებული Andante-დან Vivace-მდე, ყოველგვარი შტრიხებით. შტრიხები უნდა აღებული იქნას მე-2, მე-4 და მე-5 ნომრებიდან.

Трехоктавные гаммы следует играть во всяком темпе, от Andante до Vivace, всевозможными штрихами. Штрихи взять из 2-го, 4-го и 5-го номера

The musical score consists of ten staves of music, each containing a single melodic line. The notation is written in a standard musical staff with a treble clef and a key signature of two flats (B-flat and E-flat). The time signature is 3/4. The music features a variety of note values, including eighth and sixteenth notes, as well as rests. Fingerings are indicated by numbers 1 through 4 above the notes. Dynamic markings such as *1te* and *1ta* are present. The score is organized into measures by vertical bar lines, and some measures are grouped by slurs. The overall style is that of a traditional musical manuscript.

ქართული
ლიბრეტო

III^{to} IV^{to}

IV^{to}

I^{to} I^{to}

I^{to}

I^{to}

I^{to}

I^{to}

I^{to}

I^{to}

გერმანული
ბიბლიოთეკა

A musical score for a song titled "The Song of the Lark". The score is written on a single staff with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The melody is characterized by a series of eighth and sixteenth notes, often beamed together, and is accompanied by a simple harmonic line. The score includes a key signature change from one sharp to one flat (Bb) in the middle section. The title "The Song of the Lark" is written in a stylized font at the top right. The score is numbered 1 through 8, indicating different measures or sections.

The first system of musical notation for 'The Bird Song' is written on a single staff. It begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 4/4 time signature. The melody starts with a quarter rest, followed by a quarter note G4, an eighth note A4, and a quarter note B4. This is followed by a half note C5, then a quarter note B4, an eighth note A4, and a quarter note G4. The melody continues with a half note F#4, then a quarter note E4, a quarter note D4, and a quarter note C4. The piece concludes with a final quarter note C4.

A musical score for the song 'The Rose Tree'. The score is written on a single staff with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The time signature is 2/4. The melody is written in a simple, folk-like style. The lyrics 'The Rose Tree' are written below the staff. The score includes a key signature change from one sharp to two sharps (F# and C#) in the middle. The lyrics 'The Rose Tree' are written below the staff. The score includes a key signature change from one sharp to two sharps (F# and C#) in the middle. The lyrics 'The Rose Tree' are written below the staff.

IV^{te}

I^{te}

8

8

4(h)

Allegretto

ფასი 5 მან. 60 კპპ.
Цена 5 руб. 60 коп.

76 2 733
გამომცემი
ბიზნეს-ცენტრი

რედაქტორი შ. აფხაიშვილი
Редактор Ш. Азмайпарашвили

ტექნ. ხელმძღვ. პ. შიჩივაძე
Тех. рук. П. Ширянов

Зак. 10 Тираж 5000, У904836 Типография цветной печати, ул Бараташвили 10/1